

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гансмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Пересиленє в Угорщині

З Відня пише нам наш дописуватель: () Міністер-президент Сель покладав надії на те, що єму поведе ся, подібно як д-рови Керберови в Австрії, переломити коштутівську обструкцію в угорськїм соймі терпеливостю і пасивним опором. Тимчасом доси сї надії не справили ся і нема найменших виглядів, щоби се змінило ся, а саме тоді, коли Коштутівці роблять такий завязаний опір проти військового закона і тим не допускають до переведеня бранки відповідно новим потребам, склали ся в безпосереднім сусідстві Угорщини, о межу лишень страшні події, які можуть довести до вельми поважного запутаня політичного. А передовсім в тих запутанях може Австро-Угорщина буде приневолена сказати своє рішуче слово і поперти се оружною силою.

Нічого отже дивного, що міністер-президент Сель явив ся в неділю у Відни на послуханю у цїсаря, а відтак обговорював з гр. Голуховским події в Сербії і становище спільного правительства щодо вибору короля сербського, а неперечно і про положенє в Угорщині.

Після вістий наспівших з Пешту про се послуханє Селя у цїсаря війшло парламентарне пересиленє угорського союму в рішучу стадію. Сель здав цїсареві докладно справу про теперішнє положенє і зовсім не затаював, що дотеперішнє пасивне становище правительства показало ся безуспішним і для того правительство не може приймати на себе поруки, що підвисшенє контингенту рекрутів буде у відповіднім часі ухвалене, так щоби бранка могла в означенім речинци правильно відбутися. Цїсар прийняв до відомости се справозданє міністра-президента, котрий не мав ще причини робити з сего кабінетову квестію. Одначе нема найменшого сумніву, що мимо всего того вже в найблизших днях найде ся рішуча розвязка сего питання і закінчить стан ex lex, який триває вже півтора місяця, а також доведе до спокійного ухваленя побору рекрутів.

Цїсар заявив іменно міністрови-президентови Сельови, що рішив ся покликати до себе кількох визначнійших угорських парламентаристів, щоби вислухати їх поглядів в тій справі і почути їх предлоги. Сель назвав тоді монарсі яко таких: президента палати вельмож гр. Чакого, президента посольської палати гр. Апонього, гр. Юлія Андрашого і Сапарого. Міністер-президент Сель одержав зараз монарше уповажненє названих парламентаристів про се повідомити, що монарх бажає почути їх погляди. Названі парламентаристи імовірно ще протягом нинішнього дня являть ся на послуханю у цїсаря.

Покликанє угорських парламентаристів є певною ознакою, що вже в найблизших днях можна сподівати ся міністерського пересиленя в Угорщині. Сель вернув

в неділю яко міністер-президент до Пешту імовірно останній раз в тїм характері.

Події ідуть скорою ходою. Предвиджені е-вентуальности справили ся скорше, чим міг надїяти ся наш дописуватель, бо ось показує ся тепер, що вже в неділю Сель подав був свою димісію і цїсар прийняв єї. Вчєра в угорськїм соймі, Сель, повитаний оваційно правицею, зложив ось яку заяву:

«Вже нераз я зазначив мое засадничє становиско щодо опору опозиції в справі військового предложєня. Додаю, що політику доти можна управляти, доки що-до засад та інтенцій панує порозумінє межи всіма чинниками. Супроти сего, що нема порозуміня в тїм степені, скільки потреба до переведеня цілий політики, я подав ся в неділю до димісії, яку цїсар зволїв прийняти. Прошу високу палату, щоби зволїла відпочити своє засіданє аж до утвореня нового правительства». (Грімкі оплески на правиці, оклики на лївиці).

Коли пос. Урґон став закидувати, що в уступленю правительства можна добачити перевагу особистого впливу корони над угорською конститудією, заняв Сель єще раз слово задля відповіді і запротестував проти сих виводів: «Від 35 лїт бере бесїдняк участь вполітичїм житю і за весь той час мав нагоду пересвідчитися, що король є найбільше конститудійним монархом (оклики правиці: Най жиє король!) зміж усіх монархів, які панували на Угорщині, що є найревнійшим заступником угорської конститудії і угорської держави. Не було ані одной хвилі, в якій би корона робила яку небудь прєсію на мене — говорив Сель — а в годиву мого уступленя в неділю, конференция так що-до ціли, змісту, досяглости і форми, — можу запевнити про се словом чести, — відповідала зовсім засадам конститудії.

«Одинокою причиною мого уступленя є ся, яку я подав в моїй заяві. Можуть панувати ріжні погляди, однакож, хотяй і як би уложили ся будучі відносини, то одного не повинно бути: конфлікту межи короною а народом. (Оплески на правиці, гамір на лївиці). Се є може мій політичний тестамент, який заслугує на те, аби ви панове і нарід взяли єго під розвагу. Нехай Бог хоронить, аби межи тими двома великими чинниками: короною і народом прийшло коли небудь до непорозуміня. Мудрий нарід і розважна корона найдуть дорогу до розвязаня завилїх квестій. Наша монархічна гармонія не повинна загудїти жадним дисонансом». (Оплески).

Нинішні телеграми доносять, що гр. Стефан Тіша одержав від цїсаря порученє утворити кабінет. Повіренє утвореня нового правительства Ст. Тіши означує найострійшу борбу з угорською обструкцією. Феєрвари, Дарані і Люкач мають остати в кабінеті Тіши.

ДОПИСЬ

З Тернополя.

(Руский парох на услугах польської гакати).

Не стану ту шукати причин, задля яких між Русинами так часто можна подбачити людей, що не мають ніякого почутя народної солідарности, але факт є, що таких людей багато

між нами та на жалє число їх не малє, а ростє. Підчас коли свідомість національна щораз то кришав, а особливож тепер під напором польської гакати — все єще не переводять ся всякого рода висші «політики», що просто продають руску справу, допчуть самі народну честь та мусять навіть у справедливих Поляків викликати чувство омерзіня.

Факт такого безпримірного понижєня народної рускої чести мав місце онодї (12. с. м.) в Тернополи та жалє тим більший, що головною діяльною особою в тїм нечуванім скандалї був тутешній отець парох, канонїк і декан о Громницький. Чувство огірченя та знеохоти обіймає мимоволї навіть і найгорячийшого народовця, коли побачить, що мимо тільки праці виводять ся єще у нас і то серед інтелігенції такі людці, що пхають ся всюди і все лише на те, щоби свою упечи печеню, хочби коштом своєї і народної чести.

Але вернім до самого факту. Наші Вшехполяки в Тернополи спрягли ся в міській радї в клуб «поржондку», який має на цілі не лише мати більшість голосів у всіх справах міських та правити містом, але, що у него головніше, старає ся всіма силами «вицїснюєць польске пєнтно» на наше місто. От на передпоследнім засіданю ради міської вибрано до заряду міської каси ощадности в місце бл. п. Лучаківського, Поляка, помимо того, що радник суду п. Лисяк, великий їх приятель, вносив, щоби вибрано Русина та звертав їх увагу, що каса не є польска, але міска, тому у видїлі єї повинен бути і Русин, так як Русинів в Тернополи є більше як Поляків. Те саме сказав і др. Блявштайн іменем тих жидів-радних, що не грають в вшехпольську дуду. Однак все те не помогло. Та те поведєне панів із клубу «поржондку» місто освідомити о канонїка, викликало у него впрост противну постанову. О канонїк — побачивши, що клубоцї, се «можні свїта сєго», — загадали лакейством здобути собі їх ласку та удостоїтись стати членом їх клубу, що вже раз було о канонїку відмовлєним.

На тайнім засіданю ради міської поставлено внесєнє, надїлити уступяючого намїсника почетним горожаньством міста — однак се внесєнє, помимо недостачі комплету, не перейшло. Вправдї телефон між ц. к. староством, а салею засіданя ради міської грав безвастанно, вправдї ц. к. староста п. Завадскмі налягав на п. Вавжкєвича, свого дипломатичного агєнта при міській тернопільській радї, — однак нічо не помогло. Радні по одному виходили так, що лишило ся їх всего 17, а ту до ухвали треба 19! Та на щастє панів Вшехполяків Тернопіль має руского пароха, що чекає лише, щоби хто із можних кивнув на него рукою, а він готов ту руку цілувати, хочби се була рука найтяжшого ворога. На другий день скликано знова засіданє міської ради, на котре закликано і о канонїка, а понеже єще не доставало одного голосу, то він поїхав та привіз на засіданє міщанина Сатурського. І ось тими двома головами перейшло внесєнє! Граф Пінїньскій здобув почетне горожаньство міста Тернополя головами Русинів, яким яко намїсник, підпиряючий змаганя Вшехполяків, не мало накоїв лиха.

Нїмецкі відєнські часописи подають, що між причинами відпустки п. графа Пінїньского була і та, що через него занадто зріє польскишовінізм у східній Галичині, — а ту Русини

дента міністрів в справі урядованя автономічних властей в Коломиї і ин.

Дальше палата перейшла до дискусії над неділішнім супочинком.

Відень, 17. червня. Закон о неділішнім супочинку прийнято в третім читаню.

Палата приступила до нарад над предложеном о локальних залізницях.

Відень, 17. червня. Цісар прийняв вчора по полудни міністра гонведів Феєрваріого, президента угорської палати вельмож гр. Чакого, президента сойму Апонього і гр. Сапарого на півурядових авдиенціях, а опісля був гр. Стефан Тіша на авдиенції, яка тревала 2 1/4 години.

Вечірнім поїздом виїхав гр. Ст. Тіша до Будапешту, аби розпочати пересправи о утворення нового кабінету. Коли гр. Тіша покінчить пересправи, поверне знова до Відня, аби предложити цісареві склад нового кабінету. Бар. Феєрвари має остати міністром гонведів.

Женева, 17. червня. Цар Микола прислав сербському королеви Петрови телеграму отсега змісту: «Дізнаю ся, що сенат і скупщина однодушно оголосили Вас королем, і кладу вагу на те, Вашій Милости виказати желаня, які відчуваю до Ёго особи і краю. Най Господь Бог має в своїй опіці все, що Ви зробите, для щастя свого народа. — Микола».

Король Петро виїде до Білгорода в п'ятницю або в суботу разом з сербською депутацією, яка має прибути по него в п'ятницю. Депутація буде складати ся з 25 осіб.

Сербска скупщина ухвалила не карати тих що належали до заговору на житє королівської родини Обреновичів.

Женева, 17. червня. Новий сербський король Петро зложив ту перші відвідни роліні женевої (?) републики, Альфреда Ділієра, який помер вчора. Король Петро казав себе зголосити яко кн. Караджорджевича.

Лондон, 17. червня. Дневники доносять з Женеви, що якийсь американський мільярдер предложив королеви Петрови руку своєї дочки

Білгород, 17. червня. Генерала Белімарковича, який свого часу брав участь в прогнанню Караджорджевичів, видалено з Сербії.

Борислав, 17. червня. Вчора була ту велика буря з дощем і громами. Один грім запалив шиб «Сиріус» на Пртоці. Огонь зльокалізовано.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— Звіт з діяльності Народного Дому в Станиславові за рік 1902: Членів було 87, з 248 декларованими уділами на суму 6.200 К. Загальний прихід вносили 2056 84 К, розхід вносили 4670 К. Чистий зиск вносили 11314 К. Дивіденда від повно уплачених уділів вносили 4%.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ
довголітний лікар клінічний і заведеня лічничого в Шавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім). 11(56-2)

Кредит

уділяю на 4 1/2% на гіпотекі у Львові і на провінції, так само на фільварки і земські посілости.

Кореспонденція польська. — Адрес: Львів, фах 80. 54(2-6)

Кредит особистий і будівляний

уділяю під користними вимогами. Кореспонденція польська. — Адрес: Львів, фах 80. 55(2-6)

Досмерне удержане

можна мати за зложенем одвітного малого капіталу. — Адрес: Львів, R. R. 100, poste restante. 56(2-3)

Товариство „Труд“ у Львові, ринок 39. прийме зараз дві станичарки, котрі заняті були в перворядних робітнях, за відповідним винагородженем. Зголошеня приймає — Дирекция. 57(2-3)

Тополя

Т. ШЕВЧЕНКА.

Серия переважних листів (3 штук) з гарними ілюстраціями (чорними і кольорованими) до Шевченкової баллади „Тополя“ виїшла накладом С. Гальберга в Бучачі. Набувати можна серіями і поодинокі у накладі та у всіх біблічних книгарнях і торговлях. Ціни низькі.

1(19-40)

Всілякі КУПОНИ і вильосовані цінні папері виплачує без потручення провізії або коштів Контора виміни ц. к. упр. гал. акц. БАНКУ Гіпотечного.

„Напівник церковний“

видавний бл. п. Ігнатієм Полотнюком в Перемишлі, можна набувати у тогож жени під адресою: Катерина Полотнюк, вдова по вівци катедральнім в Станиславові, ул. Собіського ч. 50.

Ціна брошуров. прим. 4 К.

Оправного в пів-полотно 4 К 50 с.

Оправного в полотно 5 К.

Пересилка почтова 60 с.т.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стваришене зар. з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на 5 1/2% і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложеном документів винауючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою: 1.239.243 корон.

Членом може бути тільки обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

Уділ членський вносить 50 К, вписове 2 К, Число членів: 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

Вкладки щадничі приймає „Дністер“ і опрцентує до 4% від ста. Сума вкладок на 1.256 книжочках 1.108.333 корон.

Чистий ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні цілі: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цілі роздано дотепер з Товариства кредитового 10.840 корон.

ІНФОРМАЦІЙ в справах позичок уділяє Дирекция і агенти.

31/12 1902.

ДИРЕКЦИЯ.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Table with 4 columns: Poїзд, посл. особ., приходить о годни, до Львова, посл. особ., відходить о годни, зі Львова. Includes train numbers, destinations like Krakow, Berlin, Vienna, and departure times.

ЗАМІТКА: Пона нічна числїть ся від 6. години вечером до 5. години 59 минут рано.

Час середно європейский рїзнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12, год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красієцьких ч. 5.) уділяє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.